

Tema 20. DREPT INTERNAȚIONAL AL MEDIULUI AMBIANT

Drept internațional ecologic

Dreptul internațional ecologic reprezintă o totalitate de principii și norme juridice ce reglementează utilizarea rațională a resurselor naturale și protecția mediului ambiant de poluare și distrugere.

Principalele izvoare ale dreptului internațional ecologic:

- Convenția privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, 1979;
- Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și a lacurilor internaționale, 1992 + Protocolul privind apa și sănătatea, 1999;
- Convenția-cadru a ONU cu privire la schimbarea climei, 1992;
- Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora, 1989;
- Convenția privind diversitatea biologică, 1992;
- Convenția privind poluarea transfrontalieră a aerului la distanțe mari, 1979;
- Convenția privind evaluarea impactului asupra mediului înconjurător în zonele transfrontaliere, 1991;
- Convenția pentru protecția stratului de ozon, 1985;
- Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție, 1973;
- Convenția privind prevenirea poluării marine prin hidrocarburi, 1954;
- Convenția privind protecția naturii în Pacificul de Sud, 1976;
- Convenția privind dreptul mării, 1982;
- Acordul ASEAN privind conservarea naturii și a resurselor naturale, 1985;
- Convenția cu privire la utilizarea cursurilor de apă internaționale în alte scopuri decât navigația, 1997;
- Convenția ONU pentru combaterea deșertificării în țările afectate grav de secetă și/sau de deșertificare, în special în Africa, 1994.

Principii juridice speciale de drept internațional ecologic:

- Protecția mediului - o problemă de interes general;
- Principiul conservării;
- Principiul ameliorării calității mediului;
- Mediul ambiant în afara frontierelor de stat constituie patrimoniul întregii omeniri;
- Libertatea cercetării și utilizării mediului ambiant și a elementelor sale componente;
- Utilizarea rațională a mediului ambiant;
- Contribuirea la cooperarea internațională în vederea cercetării și exploatării mediului ambiant;
- Legătura interdependentă dintre protecția mediului înconjurător, pace, dezvoltare, asigurarea drepturilor omului și libertăților fundamentale;
- Dreptul la dezvoltare;
- Prevenirea poluării mediului ambiant;
- Principiul precauției;
- Răspunderea statelor;
- Principiul ”poluatorul plătește”;
- Refuzul de la imunitatea de jurisdicție a organelor judiciare internaționale sau străine.

Principalele reglementări convenționale în materia cooperării statelor în dreptul internațional ecologic:

Convenția cu privire la interzicerea tehnicilor de modificare a mediului înconjurător în scopuri militare sau în alte scopuri ostile din 18 mai 1977

- Obligația de a nu recurge la utilizarea tehnicilor de modificare a mediului înconjurător în scopuri militare sau în alte scopuri ostile;
- Consfințirea termenului ”tehnicilor de modificare a mediului înconjurător”;
- Posibilitatea și limitele acțiunii asupra mediului înconjurător în scopuri pașnice;
- Măsurile interne de garantare a respectării normelor din convenție;
- Consultațiile privind respectarea convenției etc.

Convenția privind poluarea transfrontalieră a aerului la distanțe mari din 13 noiembrie 1979

- Conceptele: ”poluarea aerului” și ”poluarea transfrontalieră a aerului la distanțe mari”;
- Principiile fundamentale: limitarea și prevenirea poluării aerului, schimbul de informații, consultațiile pentru prevenirea poluării;
- Reglementarea calității aerului;
- Cercetări și elaborări;
- Organul executiv etc.

Forme de cooperare a statelor și organizațiilor internaționale în sfera dreptului internațional ecologic:

